

Абстракт
PhD диссертации Лу Бинь на тему: «Сравнительное исследование
учебников английского языка для старших классов в Кыргызстане и
Китае»
научный руководитель д.п.н. профессор Асипова Н.А.

1. Актуальность темы диссертации.

Актуальность темы диссертационной работы обосновывается тем, что одним из важных особенностей современной глобализации является то, что она трансформирует не только экономические и политические отношения между государствами, но и напрямую влияет на социокультурное формирование личности. Поэтому исследование содержания учебников английского языка в разных странах с точки зрения их влияния на формирование национально-культурной идентичности молодого поколения становится одним из актуальных задач педагогической науки. Данное обстоятельство диктует необходимость сравнительного исследования учебников английского языка в Кыргызстане и Китае с целью исследования представленности в них знаний о традиционной культуре, национальной идентичности.

Актуальность темы исследования обусловлено Национальной стратегией развития КР на 2018-2040 годы, Указом Президента Кыргызской Республики от 29 января 2021 года УП № 1 «О духовно-нравственном развитии и физическом воспитании личности», которые нацеливают на подготовку подрастающего поколения к жизнедеятельности в многокультурном пространстве. Исходя из этого исследование направлено на изучение содержания учебников английского языка для старшеклассников общеобразовательных школ Китая и Кыргызстана. по формированию национальной идентичности в процессе обучения английскому языку.

В то же время предварительный анализ состояния учебников и наблюдения за процессом обучения показывают наличие ряда противоречий:

1. Между стремительным ростом популярности английского языка в

условиях глобализации и отставанием педагогических исследований, связанных с подготовкой учебников, отвечающих социокультурным потребностям и национально-культурным особенностям учащихся конкретных стран;

2. Между обилием исследований, связанных с методикой преподавания английского языка, и отсутствием среди них исследований, направленных на оптимизацию учебников английского языка с учетом достижений сравнительной педагогики;

3. Между социокультурными достижениями КНР и Кыргызстана в изучении языков и отсутствием специальных исследований, посвященных изучению содержания учебников английского языка и т. д.

Данные противоречия свидетельствуют о наличии проблемы, суть которой заключается в необходимости изучения имеющегося опыта воспитания национальной идентичности в этих странах и их отражения в учебниках английского языка. Необходимость научного решения данной проблемы послужило основанием для определения темы диссертационной работы **«Сравнительное исследование учебников английского языка для старших классов средней школы Кыргызстана и Китая»**

2. Связь темы диссертации с крупными научными программами, основными научно-исследовательскими работами, проводимыми научным учреждением.

Исследование проводилось в рамках важных национальных программ, таких как Национальная стратегия развития КР на 2018-2040 годы, Указа Президента Кыргызской Республики от 29 января 2021 года УП № 1 «О духовно-нравственном развитии и физическом воспитании личности», в соответствии стратегией развития КНУ им. Ж. Баласагына, которая направлена создание современных инновационных направлений для развития образовательной системы и поступательной интеграции КНУ в мировое образовательное и научно-исследовательское пространство.

Объект исследования: учебники английского языка для преподавания в старших классах средней школы Кыргызстана и Китая

Предмет исследования: содержание учебников английского языка и отражение в них национально-культурных аспектов изучаемых стран.

3. Цель исследования: путем анализа научных основ, информационного наполнения, особенностей дизайна, символических характеристик учебников английского языка для старших классов средней школы Кыргызстана и Китая, определить пропорциональность национальной идентичности в учебниках английского языка двух стран.

4. Задачи исследования:

1. Определить исторические и культурные аспекты развития учебников английского языка для старшеклассников в Кыргызстане и Китае.
2. Исследовать и описать современное состояние и содержание воспитания национальной идентичности в учебниках английского языка для старших классов в Кыргызстане и Китае.
3. Изучить отношение учителей английского языка к культурному образованию и воспитанию национальной идентичности в процессе преподавания английского языка, а также систему культурных знаний учащихся об английском языке по формированию национальной идентичности в учебниках английского языка в Кыргызстане и Китае.
4. Разработать предложения по улучшению содержания и дизайна учебников английского языка с целью повышения представленности вопросов национально-культурной идентичности их в учебниках английского языка для старшеклассников общеобразовательных школ Кыргызстана и Китая.

5. Методы исследования:

1. Теоретические методы: Изучение и анализ научных источников по проблеме исследования, об опыте создания учебников английского языка и образовательной практике.

2. Эмпирические методы: сбор фактического материала, изучение документации, учебников, наблюдения, интервью, анкетирование с целью изучения представленности в них народной культуры, национальной идентичности, количественный и качественный анализ данных и др.

3. Математические и статистические методы: Статистический анализ, подсчет и классификации различной научной информации об учебниках английского языка.

6. Научная новизна полученных результатов:

1. На основе изучения современных научно-педагогических источников определены историко-культурные аспекты разработки учебников английского языка для старших классов средней школы в Кыргызстане и Китае, а также перспективы создания учебников нового поколения.

2. Путем сравнительного анализа раскрыта представленность вопросов национальной идентичности в учебниках английского языка для старших классов в Кыргызстане и Китае в условиях мультикультурной среды.

3. Определены отношения учителей английского языка к культурному образованию и воспитанию национальной идентичности в процессе преподавания английского языка, а также система культурных знаний по английскому языку в Кыргызстане и Китае.

4. Разработаны предложения по улучшению содержания и дизайна учебников английского языка с целью повышения представленности вопросов национально-культурной идентичности в учебниках английского языка для старшеклассников в общеобразовательных школах Кыргызстана и Китая.

7. Практическая значимость полученных результатов состоит в том, что они могут быть использованы:

- для обогащения и совершенствования содержания учебников английского языка для средних школ Кыргызстана и Китая;

- в разработке учебников нового поколения с акцентом на формирование национально-культурной идентичности личности школьников;
- как иллюстративный материал на курсах повышения квалификации учителей английского языка.

8. Основные положения и результаты диссертационной работы, выносимые на защиту:

1. Одним из актуальных задач педагогической науки и образования на современном этапе является изучение и создание учебников английского языка, способствующих формированию национально-культурной идентичности учащихся в условия глобализации. Данное обстоятельство требует сравнительного изучения историко-культурных аспектов образования, внутренней и внешней оценки содержания образования учебников английского языка, на предмет представленности в них тем национальной культуры.

2. Целенаправленный анализ учебников английского языка, позволит улучшить содержание учебников английского языка в изучаемых странах среди стран с точки зрения педагогического исследовательского дискурса, в рамках конкретного исследования и способствует улучшению учебников английского языка в Китае и Кыргызстане.

3. Исследование отношения учителей к качеству учебников английского языка для старших классов, позволит повысить ответственность за образование в области родной культуры, улучшить их профессиональный уровень по формированию системы знаний о родной культуре и культуре разных народов.

4. Исследования осуществляемая в контексте программы «Один путь» и «Один пояс», способствует расширению международной коммуникации и сотрудничества в области образования, построению глубокого взаимопонимания между двумя странами и внесет новый вклад в

совершенствование образовательных программ по английскому языку в обеих странах.

9. Личный вклад докторанта в исследуемую проблему:

- впервые раскрываются научно-теоретические предпосылки и состояние учебников английского языка для старших классов общеобразовательных школ Кыргызстана и Китая;
- описана представленность вопросов национальной идентичности в учебниках английского языка для старших классов в Кыргызстане и Китае в условиях мультикультурной среды;
- охарактеризованы отношения учителей английского языка к культурному образованию и воспитанию национальной идентичности в процессе преподавания английского языка;
- разработаны предложения по улучшению содержания и дизайна учебников английского языка с акцентом на формирование национально-культурной идентичности в учебниках английского языка для старшеклассников в общеобразовательных школах Кыргызстана и Китая.

10. Апробация исследования. Основные положения и результаты исследования обсуждались на заседании кафедры педагогики Высшей школы КНУ им. Ж. Баласагына, на международных и республиканских научно-практических конференциях, которые проходили в период 2022-2024 гг.

11. Полнота отражения результатов диссертации в публикациях.

1. Comparative study of the national identity education in senior high school English textbooks from Kyrgyzstan and China Accepted: 14.02.2024 Scientific Herald of Uzhhorod University.
<https://www.scopus.com/inward/record.uri?eid=2-s2.0-85196835662&doi=10.54919%2fphysics%2f55.2024.160vu0&partnerID=>
2. Comparative study of cultural education in senior high school English textbooks in Kyrgyzstan and China Accepted: 07.03.2024 Scientific Herald of

Uzhhorod University //<https://www.scopus.com/inward/record.uri?eid=2-s2.0-85196961667&doi=10.54919%2fphysics%2f55.2024.276ot1&partnerID=40>

3. Integrating Chinese elements in senior high school English textbooks: A comparative study. Language Teaching Research (JCR: Q1) Language Teaching Research

4. Survey on culture knowledge system in senior high school English Teaching Accepted: 05.03.2024 University 4.0 and Educational Technology for Sustainable Development: Best Practices and Perspectives in Russia and Central Asia.

12. Структура и объем диссертации. Представленная на защиту работа состоит из введения, трех глав, заключения, списка использованных источников и 3 приложений. Основной текст включает 132 страниц, 41 таблица, 11 рисунков. Библиографический список состоит из 100 источников.

Лу Биньдин

“Кыргызстан жана Кытайдын жогорку класстары үчүн англис тили боюна окуу китептерин салыштырма изилдөө” аттуу темадагы PhD диссертациясынын абстракты

илимий жетекчisi, педагогика илимдеринин доктору, профессор Асипова Н.А.

1. Диссертациянын темасынын актуалдуулугу.

Диссертациялык иштин темасынын актуалдуулугу азыркы ааламдашуунун маанилүү өзгөчөлүктөрүнүн бири мамлекеттердин ортосундагы экономикалык жана саясий мамилелерди гана өзгөртпөстөн, инсандын социалдык-маданий калыптанышына түздөн-түз таасирин тийгизүүсү менен аныкталат. Ошондуктан ар кайсы мамлекеттердеги англис тили окуу китептеринин мазмунун өсүп келе жаткан муундун улуттук-маданий инсандыгын калыптандырууга тийгизген таасири изилдөө педагогика илиминин актуалдуу милдеттеринин бирине айланууда. Бул жагдай Кыргызстанда жана Кытайда англис тили боюнча жогорку клаастар үчүн окуу китептеринде салттуу маданият жана улуттук өзгөчөлүк

жөнүндөгү билимдердин чагылдырылышын салыштырып изилдөө зарылдыгын туудурат.

Изилдөө темасынын актуалдуулугу Кыргыз Республикасын 2018-2040-жылдарда өнүгүүнүн Улуттук стратегиясына, Кыргыз Республикасынын Президентинин 2021-жылдын 29-январындагы №1 «Инсанды руханий-адептик өнүгүү жана дене-бойду өнүктүрүү жөнүндө» Жарлыгы менен шартталат жана жаш муундарды көп маданияттуу мейкиндикте жашоого даярдоого багытталат. Буга байланыштуу изилдөө Кытай жана Кыргызстандын орто мектептеринин жогорку классстарынын окуучулары учун англис тили окуу китечтеринин мазмунун изилдөөгө жана англис тилин окутуу процессинде улуттук өзгөчөлүктүү калыптандырууну камтыйт.

Ошол эле мезгилде англс тили боюнча окуу куралдарын алдын ала жүргүзүлгөн изилдөөлөр жана байкоолор бул жерде төмөнкүдөй карама-каршылыктардын бар экендигин көрсөтөт:

1. Ааламдашуу шартында англис тилинин популярдуулугунун өсүүсү менен окуучулардын коомдогу социалдык-маданий талаптарага жооп берес ала турган окуу китечтеридин жетишсиздиги.

2. Англис тилин окутуу методикасы боюнча изилдөөлөрдүн көптүгүнө карабастан алардын арасында заманбап салыштырма педагогиканын жетишкендктерин эсепке алуу менен жүргүзүлгөн изилдөөлөрдүн жок экендиги.

3. КЭР жана Кыргызстандын социалдык-маданий жетишкендиктери менен аларды чет тилдерди окутууда чагылдырылышына байланыштуу атайдын изилдөөлөрдүн жок экендиги ж.б.

Белгиленген карама-каршылыктардын маңызын эки мамлекетте улуттук иденттүүлүктүү тарбиялоо жана аларды англис тил сабактары боюнча окуу китечтерде чалырдыруу проблемасы түзүп турат. Аталган проблеманы илимий жактан чечүү зарылдыгы диссертациялык иштин темасын

“Кыргызстан менен Кытайдын жогорку класстары үчүн англис тили окуу китептерин салыштырып изилдөө” деп аныктоого түрткү болду.

2. Диссертациянын темасын илимий мекеме жүргүзгөн негизги илимий программалар, негизги илимий долбоорлор менен байланышы.

Изилдөө 2018-2040-жылдарга Кыргыз Республикасын өнүктүрүүнүн Улуттук стратегиясы, Кыргыз Республикасынын Президентинин 2021-жылдын 29-январындагы № 1 «Инсандын адеп-ахлактык өнүгүүсү жана дene тарбиясы” аттуу жарлыгына жана Ж. Баласагын атындагы Кыргыз улуттук университетинин өнүгүү стратегиясына ылайык аныкталган.

Изилдөөнүн объектиси: Кыргызстандын жана Кытайдын жогорку орто мектептери үчүн англис тили окуу китептери.

Изилдөө предмети: англис тилиндеги окуу китептеринин мазмуну жана аларда изилденүүчү өлкөлөрдүн улуттук-маданий аспекттеринин чагылдырылышы.

3. Изилдөөнүн максаты: Кыргызстандын жана Кытайдын жогорку орто мектептери үчүн англис тили окуу китептеринин илимий негиздерин, маалыматтык мазмунун, дизайн өзгөчөлүктөрүн, символдук мүнөздөмөлөрүн талдоо аркылуу эки өлкөнүн англис тили окуу китептериндеги улуттук өзгөчөлүктүн пропорционалдыгын аныктоо.

4. Изилдөөнүн милдеттери:

1. Кыргызстандын жана Кытайдын жогорку класстарынын окуучулары үчүн англис тили окуу китептерин иштеп чыгуунун тарыхый жана маданий аспекттерин аныктоо.
2. Кыргызстандын жана Кытайдын орто мектептери үчүн англис тили окуу китептеринде улуттук өзгөчөлүктү тарбиялоонун учурдагы абалын жана мазмунун изилдеп, аларды сүрөттөп чагылдыруу.
3. Англис тили мугалимдеринин маданият билимдери жана англис тилин окутууда улуттук иденттүүлүктү тарбиялоого, ошондой эле Кыргызстандын

жана Кытайдын англис тилин окутуу процессинде улуттук иденттүүлүктүн калыпстандырууга байланыштуу маданий билимдеринин системасын изилдөө.

4. Кыргызстандын жана Кытайдын орто мектептеринин жогорку класстарынын окуучулары үчүн англис тили окуу китептеринде улуттук жана маданий өзгөчөлүк маселелерин чагылдырылышын жогорулатуу, англис тили окуу китептеринин мазмунун жана дизайнын жакшыртуу боюнча сунуштарды иштеп чыгуу.

5. Изилдөө методдору:

1. Теориялык методдор: Изилдөө проблемасы боюнча илимий булактарды, англис тилинин окуу китептерин түзүү тажрыйбасын жана билим берүү практикасын изилдөө жана талдоо.

2. Эмпирикалык методдор: фактылык материалдарды чогултуу, документацияларды, окуу китептерин изилдөө, байкоолор, интервьюолар, анкеталар аркылуу элдик маданияттын, улуттук иденттүүлүктүн англис тили боюнча окуу китептерде чагылдырылышын изилдөө, сандык жана сапаттык маалыматтарды талдоо ж.б.

3. Математикалык жана статистикалык методдор: Англис тили окуу китептери тууралуу ар кандай илимий маалыматтарды статистикалык талдоо, эсептөө жана классификациялоо.

6. Алынган натыйжалардын илимий жаңылыгы:

1. Заманбап илимий-педагогикалык булактарды изилдөөнүн негизинде Кыргызстандын жана Кытайдын жогорку орто мектептери үчүн англис тили боюнча окуу китептеринин тарыхый-маданий аспектилери, ошондой эле жаңы муундагы окуу китептерин түзүүнүн келечеги аныкталды.

2. Салыштырмалуу талдоо аркылуу Кыргызстандын жана Кытайдын орто мектептери үчүн англис тили окуу китептеринде улуттук өзгөчөлүк маселелери көп маданияттуу чөйрөдө чагылдырылышы ачыкталды.

3. Англис тили мугалимдеринин англис тилин окутуу процессинде улуттук инсандыкты тарбиялоого мамилеси, ошондой эле Кыргызстанда

жана Кытайда английс тилин окутууда маданий билимдер системасы аныкталды.

4. Кыргызстандын жана Кытайдын орто мектептеринин жогорку класстарынын окуучулары үчүн английс тили окуу китептеринде улуттук жана маданий өзгөчөлүк маселелерин чагылдырууну жогорулатуу максатында английс тили боюнча окуу китептеринин мазмунун жана дизайнын жакшыртуу боюнча сунуштар иштелип чыкты.

7. Алынган натыйжалардын практикалык мааниси:

- Кыргызстандын жана Кытайдын орто мектептери үчүн английс тили боюнча окуу китептерин байытуу жана мазмунун өркүндөтүү;
- мектеп окуучуларынын улуттук-маданий инсандыгын калыптандырууга басым жасоо менен жаңы муундагы окуу китептерин иштеп чыгууда;
- английс тили мугалимдеринин квалификациясын жогорулатуу курсарында иллюстративдик материал катары.

8. Диссертациялык иштин коргоого коюулуучу негизги жоболору жана натыйжалары:

1. Ааламдашуу шартында студенттердин улуттук-маданий инсандыгын калыптандырууга көмөктөшүүчүү английс тили окуу китептерин изилдөө жана түзүү азыркы этаптагы педагогика илиминин жана билим берүүнүн актуалдуу милдеттеринин бири болуп саналат. Бул жагдай билим берүүнүн тарыхый жана маданий аспекттерин салыштырып изилдөөнүү, английс тили окуу китептеринин билим берүү мазмунуна ички жана тышкы баа берүүнүү, алардагы улуттук маданий темалардын чагылдырылышын талап кылат.

2. Англис тили боюнча окуу китептерин максаттуу талдоо изилденип жаткан мамлекеттердеги английс тили окуу китептеринин мазмунун педагогикалык дискурс көз карашынан талдоо, конкреттүү изилдөөнүү алкагында английс тили боюнча окуу китептерин өркүндөтүүгө жана жакшыртууга өбөлгө түзөт.

3. Мугалимдердин орто мектеп үчүн англис тили окуу китептеринин сапатына болгон мамилесин изилдөө окуучуларга өз элдик маданий чөйрөсүнө байланыштуу билим берүүдөгү жоопкерчиликти жогорулатат, жана ар түрдүү элдердин маданияты жөнүндө билим системасын өнүктүрүү боюнча кесиптик деңгээлин жогорулатат.

4. «Бир жол жана бир алкак» программасынын алкагында жүргүзүлүп жаткан изилдөөлөр билим берүү тармагындагы эл аралык байланышты жана кызматташтыкты кеңейтүүгө көмөктөшөт, эки өлкөнүн ортосундагы терең өз ара түшүнүшүүнү түзүүгө жана анагдис тили боюнча билим берүү программаларын жакшыртууга жаңы салым кошот.

9. Изилденип жаткан проблемага докторанттын жеке салымы:

- биринчи жолу Кыргызстандын жана Кытайдын орто мектептеринин жогорку класстары үчүн англис тили боюнча окуу китептеринин илимий-теориялык негиздери жана абалы ачылган;
- көп маданияттуу чөйрөдө Кыргызстандын жана Кытайдын орто мектептери үчүн англис тили окуу китептеринде улуттук өзгөчөлүк маселелерин чагылдыруу баяндайт;
- англис тили мугалимдеринин англис тилин окутуу процессинде маданий билим берүүгө жана улуттук инсандыкты тарбиялоого болгон мамилелери мүнөздөлөт;
- Кыргызстандын жана Кытайдын орто мектептеринин жогорку класстарынын окуучулары үчүн англис тили окуу китептеринде улуттук маданий өзгөчөлүктүү калыптандырууга басым жасоо менен англис тили боюнча окуу китептеринин мазмунун жана дизайнын жакшыртуу боюнча сунуштар иштелип чыккан.

10. Изилдөөнүн натыйжаларын апробациялоо. Изилдөөнүн негизги жоболору жана жыйынтыктары Ж. Баласагын атындагы КУУнун Жогорку мектеп педагогикасы кафедрасынын отурумунда жана аталган университетте

2022-2024-жылдары өткөн эл аралық жана республикалык илимий-практикалык конференцияларда талкууланаган.

11. Диссертациянын жыйынтыктарын басылмаларда толук чагылдырылышы.

1. Comparative study of the national identity education in senior high school English textbooks from Kyrgyzstan and China Accepted: 14.02.2024 Scientific Herald of Uzhhorod University.

<https://www.scopus.com/inward/record.uri?eid=2-s2.0-85196835662&doi=10.54919%2fphysics%2f55.2024.160vu0&partnerID=>

2. Comparative study of cultural education in senior high school English textbooks in Kyrgyzstan and China Accepted: 07.03.2024 Scientific Herald of Uzhhorod University //<https://www.scopus.com/inward/record.uri?eid=2-s2.0-85196961667&doi=10.54919%2fphysics%2f55.2024.276ot1&partnerID=40>

3. Integrating Chinese elements in senior high school English textbooks: A comparative study. Language Teaching Research (JCR: Q1) Language Teaching Research

4. Survey on culture knowledge system in senior high school English Teaching Accepted: 05.03.2024 University 4.0 and Educational Technology for Sustainable Development: Best Practices and Perspectives in Russia and Central Asia.

12. Диссертациянын структурасы жана көлемү.

Коргоого сунушталып жаткан әмгек кириш сөздөн, үч бөлүмдөн, корутундудан, пайдаланылган булактардын тизмесинен жана 3 тиркемеден. Негизги текст 132 беттен 41 таблицадан жана 11 сурөттөр турат. Библиографиялык тизме 100 булактан турат.

Abstract

PhD dissertation of Lu Bin on the topic: "Comparative study of English textbooks for senior classes in Kyrgyzstan and China"
scientific supervisor Doctor of Pedagogical Sciences, Prof. Asipova N.A.

1. The actuality of the topic.

The relevance of the topic of the dissertation is based on the fact that one of the important features of modern globalization is that it transforms not only economic and political relations between states, but also directly affects the sociocultural formation of the individual. Therefore, the study of the content of English textbooks in different countries from the point of view of their influence on the formation of the national-cultural identity of the young generation becomes one of the urgent tasks of pedagogical science. This circumstance dictates the need for a comparative study of English textbooks in Kyrgyzstan and China with the aim of studying the knowledge of traditional culture and national identity represented in them.

The relevance of the research topic is determined by the National Development Strategy of the Kyrgyz Republic for 2018-2040, the Decree of the President of the Kyrgyz Republic dated January 29, 2021, UP No. 1 "On spiritual and moral development and physical education of the individual", which are aimed at preparing the younger generation for life in a multicultural space. Based on this, the study is aimed at learning the content of English language textbooks for senior high school students in China and Kyrgyzstan. on the formation of national identity in the process of learning English.

At the same time, a preliminary analysis of the state of textbooks and observations of the learning process show the presence of a number of **contradictions:**

1. Between the rapid growth in popularity of English in the context of globalization and the lag in pedagogical research related to the preparation of textbooks that meet the socio-cultural needs and national-cultural characteristics of students in specific countries;

2. Between the abundance of research related to the methodology of teaching English and the absence of research among them aimed at optimizing English textbooks taking into account the achievements of comparative pedagogy;

3. Between the socio-cultural achievements of China and Kyrgyzstan in the study of languages and the absence of special research devoted to the study of the content of English textbooks, etc.

These contradictions indicate the existence of a problem, the essence of which is the need to study the existing experience of nurturing national identity in these countries and their reflection in English language textbooks. The need for a scientific solution to this problem served as the basis for determining the topic of the dissertation work, namely: **“Comparative Study on English Textbooks of Senior High School in Kyrgyzstan and China”**

2. The connection of the dissertation topic with major scientific programs, main research works carried out by the scientific institution.

The study was conducted within the framework of important national programs, such as the National Development Strategy of the Kyrgyz Republic for 2018-2040, the Decree of the President of the Kyrgyz Republic dated January 29, 2021 UP No. 1 "On spiritual and moral development and physical education of the individual", in accordance with the development strategy of KNU named after J. Balasagyn, which is aimed at creating modern innovative directions for the development of the educational system and the progressive integration of KNU into the world educational and research space.

Research object: Teaching English textbooks of senior high schools in Kyrgyzstan and China

Research subject: the educational content of English language textbooks and the representation of national and cultural aspects of countries in them.

3. Purpose of the study: By analyzing the scientific bases, information contents, design features, symbolic characteristics of English textbooks for senior high schools in Kyrgyzstan and China to determine the proportion of national identity education in two countries' English textbooks.

4. Research objectives.

1. To determine the historical and cultural aspects of the development of English textbooks for senior high school students in Kyrgyzstan and China.
2. To research and describe the current state and content of national identity education in English text books for senior high schools in Kyrgyzstan and China.
3. To study the attitude of English teachers to cultural education and national identity development in the process of teaching English, as well as the system of students' cultural knowledge about the English language on the formation of national identity in English textbooks in Kyrgyzstan and China.
4. To develop proposals for improving the content and design of English language textbooks in order to increase the representation of issues of national and cultural identity in English language textbooks for senior students of comprehensive schools in Kyrgyzstan and China.

5. Research methods:

1. Theoretical methods: Studying and analyzing scientific sources on the research problem, on the experience of creating English language textbooks and educational practice.
2. Empirical methods: collection of factual material, study of documentation, textbooks, observations, interviews, questionnaires in order to study the representation of folk culture, national identity, quantitative and qualitative analysis of data, etc.
3. Mathematical and statistical methods: Statistical analysis, calculation and classification of various scientific information about English language textbooks.

6. The scientific novelty of the study consists in the fact that:

1. Based on the study of modern scientific and pedagogical sources, the historical and cultural aspects of the development of English textbooks for senior classes of secondary schools in Kyrgyzstan and China, as well as the prospects for creating new generation textbooks, are determined.

2. Through comparative analysis, the representation of national identity issues in English textbooks for senior classes in Kyrgyzstan and China in a multicultural environment is revealed.

3. The attitude of English teachers to cultural education and the development of national identity in the process of teaching English, as well as the system of cultural knowledge in the English language in Kyrgyzstan and China are determined.

4. Proposals for improving the content and design of English textbooks are developed in order to increase the representation of national and cultural identity issues in English textbooks for senior students in comprehensive schools in Kyrgyzstan and China.

7. The practical significance of the obtained results is that they can be used:

- to enrich and improve the content of English language textbooks for secondary schools in Kyrgyzstan and China;
- in the development of new generation textbooks with an emphasis on the formation of the national and cultural identity of schoolchildren;
- as illustrative material in advanced training courses for English language teachers.

8. The main provisions and results of the dissertation submitted for defense:

1. One of the urgent tasks of pedagogical science and education at the present stage is the study and creation of English language textbooks that contribute to the formation of national and cultural identity of students in the context of globalization. This circumstance requires a comparative study of the historical and cultural aspects of education, internal and external assessment of the educational content of English language textbooks, for the presentation of national cultural themes in them.

2. A targeted analysis of English language textbooks will improve the content of English language textbooks in the studied countries among countries from the point of view of pedagogical research discourse, within the framework of a specific study and contributes to the improvement of English language textbooks in China and Kyrgyzstan.

3. The study of teachers' attitudes towards the quality of English textbooks for senior classes will increase their responsibility for education in the field of native culture, improve their professional level in forming a system of knowledge about native culture and the culture of different nations.

4. The research carried out in the context of the One Road and One Belt programs will promote the expansion of international communication and cooperation in the field of education, the building of deep mutual understanding between the two countries and will make a new contribution to the improvement of English language educational programs in both countries.

9. The personal contribution of the doctoral student to the problem:

- for the first time, scientific and theoretical background and the state of English language textbooks for senior classes of comprehensive schools in Kyrgyzstan and China are revealed;

- the representation of national identity issues in English language textbooks for senior classes in Kyrgyzstan and China in a multicultural environment is described;

- the attitudes of English language teachers to cultural education and the development of national identity in the process of teaching English are characterized;

- proposals are developed to improve the content and design of English language textbooks with an emphasis on the formation of national and cultural identity in English language textbooks for senior students in comprehensive schools in Kyrgyzstan and China.

10. Approbation of the study. The main provisions and results of the study were discussed at a meeting of the Department of Pedagogy of the Higher School of KNU named after J. Balasagyn, at the international and republican scientific and practical conferences, which take place in the period 2022-2024 years.

11. The main results of the dissertation are reflected in 4 articles of SCOPUS level:

1. Comparative study of the national identity education in senior high school English textbooks from Kyrgyzstan and China   Accepted: 14.02.2024 Scientific Herald of Uzhhorod University

2. Comparative study of cultural education in senior high school English textbooks in Kyrgyzstan and China   Accepted: 07.03.2024 Scientific Herald of Uzhhorod University

3. Integrating Chinese elements in senior high school English textbooks: A comparative study. Language Teaching Research (JCR : Q1) Language Teaching Research

4. Survey on culture knowledge system in senior high school English Teaching. Accepted: 05.03.2024   University 4.0 and Educational Technology for Sustainable Development: Best Practices and Perspectives in Russia and Central Asia.

12. Structure and scope of the dissertation. The work presented for defense consists of an introduction, three chapters, a conclusion, a list of sources used and 3 appendices. The main text includes 135 pages, 41 tables, and 11 figures. The bibliographic list consists of 100 sources.